

1. Zer gizon mota zen Piarres?
2. Zer aldorekin duzue haren lanaz?
3. Eta zer gizonen zuzen ustetara edo zuzenkerari?

PIARRES

ADITZ IKASKUNTZA.

LANEAN 4.

Heiako erreka eta izakaz bertzerik ere garbitzen zuen Piarresek. Bere galtzak galtxoia²¹ ilezkoetan sarturik, bazoan, berho-sasiak pudarekin,²² haiotzarekin²³ xuxenduz eta pikatuz, erreka-estaliak bertzeak artharekin hustuz; bardin —behi bakar bat uztartian anik— erreka-ziloetan adareta sartuz eta luze luzea lerraraziz... Bitxia gerthaltzen ere baitzitzaion, egun batez, adareta hola zeramalarik. Intha²⁴ mehar mehar batean, lohiaren, basaren gainean lerraturuz zoazin beraz Gorria, Piarres eta adareta, noiz eta ere, ingurune batean, bekoz beko²⁵ egin baitzuen bere auzo, Goaña, Litzartzako alabarekin. Gorria zalukara zolan, adareta ere'ba, Piarres ere ba eta bidea hertsia zen..., bazterrerat jauzi baten egiteko artea doi doia izan baitzuen hantxet Goñaak; eta biak, Piarres eta Goña, elgarri beha gelditu baitziren, gorri gorria eginak...

Ondoko egunetan, Ehaltzeko-bordako Piarres zaharrarekin, mahats moxten ari zelarik, gogoa dena hartua zuen oraino intha hertsia hartan gerthatu zitzaionaz. Guttiak egin zuen gero, ez baitzion hantxet Goña gaixoari minharrarazil... Halako su bat heldu zitzaion oraino ere mathela²⁶ koskoctarat,²⁷ neskak gaztearen oihuaz orhoitu eta. Beharrik zen Goña laboraria, gaztea eta zalua. Eta, gero, ez zen batere hasarretu, hirriño batekin gorritu bakarrik, Piarres bezala...

"Zer hari haiz, Piarres? Hire haixturek gainekoa egin behar eta hereko begia pikatu dautek eta!..." Eta Ehaltzekobordako Piarres, "Doni Petrirenaren iduriko bere buru ederra daldaratuz, begiak hirriz, maltzur airetto batean beha eta beha zagon gure Piarresi. Eta hala hala, sekulan ez eta, zer zuen bada gaur, bere mahats-haixturekin, Irulegilitik ekarrarazi aihen²⁸ hoberenak huan gaitzki moxteko?..."

Piarres, arrats hartan, xixtuz sartu zen Oilhanaldean, eta amak, bere ama-begi samurrez behaturik, bertze arratsetan ez zuen zerbeit ezagutu zion bere haurrari, eta berant arthe othoitzean egon ere zen, su-ondoan arras hoztu arte berant.

31 Zeramalarik 32 Zitzaiotaz

33 Likatu dautek 34 Ezagutu zion.

31. EREMAN. Indicatif Imparfait.

Hura = le, la.

Nik neraman = je l'emmenais

Hik heraman = tu l'emmenais

Zuk zineraman = vous l'emmeniez

Harek zeramanen = il l'emmenait

Guk gineraman = nous l'emmenions

Zuek zineramaten = vous l'emmeniez

Heiek zeramaten = ils l'emmenaient.

32 IZAN. Régime Indis. Indic. Imparfait

Hura Zen = il était

Hura Zitzaitan = il m'était

" Zitzaizun = il vous était

" Zitzaiot = il lui était

" Zitzaizun = il nous était

" Zitzaizun = il vous était

" Zitzaien = il leur était

Zu Zinen = Vous étiez

Zu = vous Zintzaitan = vous m'étiez

" Zintzaitan = vous lui étiez

" Zintzaitan = vous nous étiez

" Zintzaitan = vous leur étiez

33 UKAN. Conj. fam. à dble eplt. Indic. Pr.

Hik dautak /n = Tu me l'as

" diok /n = Tu le lui as

" dautak /n = Tu nous l'as

" diek (deiek) /n = Tu le leur as

Objet
Suj.